TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. kovo 14 d. *

Byloje C-177/04

dėl 2004 m. balandžio 14 d. pagal EB 228 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama G. Valero Jordana ir B. Stromsky, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Prancūzijos Respubliką, atstovaujamą G. de Bergues ir R. Loosli,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ir K. Schiemann (pranešėjas), teisėjai R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J. Klučka, U. Lõhmus ir E. Levits,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. spalio 11 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2005 m. lapkričio 24 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti, kad nesiėmusi būtinų priemonių 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* (C-52/00, Rink. p. I-3827), susijusiam su neteisingu

1985 liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, p. 29) perkėlimu į nacionalinę teisę, įvykdyti, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 228 straipsnio 1 dalį;

— įpareigoti Prancūzijos Respubliką sumokėti Komisijai į Europos bendrijos nuosavų lėšų sąskaitą periodinę baudą, kurią sudaro 137 150 eurų už kiekvieną dieną, kurią vėluojama įvykdyti sprendimą *Komisija prieš Prancūziją*, nuo šio sprendimo paskelbimo iki minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymo;

— priteisti iš Prancūzijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Bendrijos teisės aktai

2 Remiantis EEB sutarties 100 straipsniu (po pakeitimo – EB sutarties 100 straipsnis, dabar – EB 94 straipsnis) priimta Direktyva 85/374 siekiama derinti valstybių narių įstatymus dėl gamintojų atsakomybės už jų gaminių su trūkumais padarytą žalą.

3 Pagal šios direktyvos 1 straipsnį „gamintojas atsako už žalą, atsiradusią dėl jo gaminio trūkumų".

4 Šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalis nustato:

„Kai gamintojo negalima nustatyti, kiekvienas gaminio tiekėjas yra laikomas jo gamintoju, išskyrus jei jis per protingą terminą informuoja nukentėjusįjį apie tai, kas yra gamintojas arba kas jam gaminį patiekė. Ši taisyklė taikoma ir importuojamiems gaminiams, net ir esant nurodytam gamintojo vardui, jei ant jų nenurodytas 2 dalyje minėtas importuotojas.“ (Pataisytas vertimas)

5 Šios direktyvos 7 straipsnis numato, kad gamintojas pagal šią direktyvą nėra atsakingas, jei įrodo:

„<...>

d) kad trūkumas atsirado siekiant, kad gaminys atitiktų privalomus valstybinės valdžios institucijų įtvirtintus reikalavimus; arba

e) kad trūkumo neleido pastebėti gaminio išleidimo į apyvartą metu egzistavęs mokslo ir technikos lygis;

<...>“

6 Direktyvos 85/374 9 straipsnio pirmojoje pastraipoje sąvoka „žala“ 1 straipsnio prasme reiškia:

„<...>

b) žalą turtui ar turto sunaikinimą, išskyrus patį gaminį su trūkumu, nustatant 500 (eurų) žemutinę ribą, jei toks turtas:

i) paprastai yra skirtas asmeniniam naudojimui ar vartojimui;

ir

ii) buvo nukentėjusio asmens naudojamas ar vartojamas asmeniniams tikslams."

Sprendimas Komisija prieš Prancūziją

7 Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* rezoliucinėje dalyje Teisingumo Teismas nusprendė, kad:

— į Prancūzijos civilinio kodekso (toliau – civilinis kodeksas) 1386-2 straipsnį įtraukdama mažesnę nei 500 eurų žalą,

— šio kodekso 1386-7 straipsnio pirmojoje pastraipoje nustatydama, kad gaminio su trūkumais platintojas atsako visais atvejais ir taip pat kaip gamintojas;

— šio kodekso 1386-12 straipsnio antrojoje pastraipoje numatydama, jog tam, kad galėtų remtis Direktyvos 85/374 7 straipsnio d ir e punktuose nurodytomis atleidžiančiomis nuo atsakomybės aplinkybėmis, gamintojas privalo įrodyti, jog jis ėmėsi tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias atsirasti gaminio su trūkumais pasekmėms,

Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 9 straipsnio pirmosios pastraipos b punktą, 3 straipsnio 3 dalį ir 7 straipsnį.

Ikiteisminė procedūra

8 Manydama, kad Prancūzijos Respublika nesiėmė būtinų priemonių minėtam Teisingumo Teismo sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* įvykdyti, 2003 m. vasario 20 d. Komisija, taikydama EB 228 straipsnį, išsiuntė oficialų pranešimą šiai valstybei narei, reikalaudama per du mėnesius nuo šio pranešimo gavimo pateikti savo pastabas.

9 2003 m. birželio 27 d. laišku Prancūzijos valdžios institucijos pateikė Komisijai pakeitimų, kuriuos, siekdamos užkirsti kelią įsipareigojimų neįvykdymui, dėl kurio yra kaltinamos, numatė padaryti Civiliniame kodekse ir kurie turėjo būti pateikti parlamentui apsvarstyti, tekstą.

10 2003 m. liepos 11 d. Komisija Prancūzijos Respublikai nusiuntė pagrįstą nuomonę, kuria reikalaujama per dviejų mėnesių terminą, skaičiuojant nuo šios nuomonės gavimo dienos, imtis reikiamų priemonių minėtam sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* įvykdyti.

11 Atsakydamos į šią pagrįstą nuomonę, Prancūzijos valdžios institucijos 2003 m. rugsėjo 9 d. laiške pažymėjo, kad dėl parlamento darbotvarkės užimtumo teisės aktų pakeitimų projektai, apie kuriuos buvo pranešta Komisijai, nors ir priimti ministerijų lygiu bei pasikonsultavus su ekonominiais partneriais, dar nebuvo apsvarstyti parlamente. Jos pridūrė, kad kai tik bus įmanoma, Komisija bus informuota apie šių pakeitimų priėmimo darbotvarkę.

12 Manydama, kad Prancūzijos Respublika neužtikrino Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymo, Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Šio proceso eiga

13 Grįsdama atsiliepimą į ieškinį Prancūzijos vyriausybė rėmėsi tuo, kad 2004 m. gruodžio 9 d. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 2004-1343 dėl teisės supaprastinimo (2004 m. gruodžio 10 d. JORF, p. 20857, toliau – 2004 m. įstatymas), kurio 29 straipsnyje nustatoma:

„I. — Civilinis kodeksas iš dalies keičiamas taip:

1. 1386-2 straipsnis suformuluojamas taip:

„1386-2 str. – Šio skyriaus nuostatos taikomos atlyginant asmeniui padarytą žalą.

Jos taip pat taikomos atlyginant didesnę nei dekretu nustatytą žalą, kuri atsiranda dėl kitam nei gaminys su trūkumais turtui padarytos žalos.“;

2. 1386-7 straipsnio pirmoji pastraipa nustato:

„Pardavėjas, nuomotojas, išskyrus lizingo teikėją ar jam prilygintą nuomotoją, arba bet kuris kitas profesionalus tiekėjas už gaminio nesaugumą atsako tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir gamintojas, tik jei pastarasis nėra žinomas.“;

3. 1386-12 straipsnio antroji pastraipa yra panaikinama.

<...>“

14 2005 m. vasario 23 d. Prancūzijos vyriausybė Komisijai ir Teisingumo Teismui perdavė 2005 m. vasario 11 d. Dekreto Nr. 2005-113, priimto siekiant įgyvendinti Civilinio kodekso 1386-2 straipsnį (2005 m. vasario 12 d. JORF, p. 2408, toliau – 2005 m. dekretas), kopiją. Šio dekreto 1 straipsnis numato:

„Civilinio kodekso 1386-2 straipsnyje numatyta suma yra 500 eurų.“

15 2005 m. balandžio 15 d. Teisingumo Teismui skirtame laiške, apie kurį buvo pranešta Prancūzijos vyriausybei, Komisija nurodė, kad ji mano, jog 2004 m. įstatymu ir 2005 m. dekretu priimti pakeitimai užtikrina Prancūzijos teisės aktų atitikimą Direktyvos 85/374 7 straipsnio ir 9 straipsnio pirmosios pastraipos b punkto. Todėl Komisija pareiškė apie ketinimą atsiimti savo ieškinį tiek, kiek juo buvo siekiama, kad būtų pripažintas Prancūzijos Respublikos įsipareigojimų vykdyti minėtą sprendimą *Komisija prieš Prancūziją* neįvykdymas šių dviejų minėtos direktyvos nuostatų atžvilgiu.

16 Tačiau manydama, kad 2004 m. įstatymas neužtikrina visiško minėto sprendimo įvykdymo tiek, kiek tai susiję su Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies perkėlimu į nacionalinę teisę, Komisija tame pačiame laiške pažymėjo, kad šiuo klausimu ji nori, jog ieškinys būtų nagrinėjamas toliau, nors ir sumažinant jos šiuo atžvilgiu pageidauto sprendimo apimtį.

17 Be to, minėtame laiške Komisija nurodė, kad dėl minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymo iš dalies ji ketina sumažinti iš pradžių Teisingumo Teismui pasiūlytos periodinės baudos dydį.

18 Pagal šį laišką, kurio turinį Komisija pakartojo ir per posėdį, ji Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti, kad nesiimdama tam tikrų priemonių minėtam sprendimui *Komisija prieš Prancūziją*, susijusiam su neteisingu Direktyvos 85/374/EEB perkėlimu į nacionalinę teisę, įvykdyti, o būtent ir toliau laikydama, kad gaminių su trūkumais platintojas atsako taip kaip gamintojas, jei pastarasis negali būti

nustatytas, nors platintojas per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas jam patiekė tą gaminį, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 228 straipsnio 1 dalį;

— įpareigoti Prancūzijos Respubliką sumokėti periodinę baudą, kurią sudaro 13 715 eurų už kiekvieną dieną, kurią vėluojama įvykdyti minėtą sprendimą, nuo šio sprendimo paskelbimo dienos.

19 Kadangi Komisija, pateikdama naujus reikalavimus, iš dalies atsisakė ieškinio ir sumažino savo pasiūlytos periodinės baudos dydį, 2005 m. gegužės 27 d. laiške Teisingumo Teismui Prancūzijos Respublika nurodė, kad ji mano, jog palikta galioti Komisijos reikalavimų dalis iš tiesų yra naujas kaltinimas. Todėl ši valstybė narė pakartojo prašymą būti Teisingumo Teismo išklausyta per posėdį.

Dėl kaltinimo įsipareigojimų neįvykdymu

Pradinės pastabos

20 Visų pirma būtina priminti, kad data, kuria reikia remtis vertinant įsipareigojimų neįvykdymą pagal EB 228 straipsnį, yra remiantis minėta nuostata pateiktoje pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaiga (žr. 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-304/02, Rink. p. I-6263, 30 punktą).

21 Kadangi Komisija prašo iš Prancūzijos Respublikos priteisti periodinę baudą, reikia taip pat nustatyti, ar įsipareigojimų neįvykdymas, kuriuo ji yra kaltinama, truko iki to laiko, kai Teisingumo Teismas ėmėsi nagrinėti faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 31 punktą).

22 Nagrinėjamoje byloje aišku, kad tuo metu, kai pasibaigė 2003 m. liepos 11 d. pagrįstoje nuomonėje nustatytas terminas, Prancūzijos Respublika dar nebuvo ėmusis jokių būtinų priemonių minėtam 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* įvykdyti.

23 Komisija atsisakė ieškinio ta dalimi, kuria buvo siekiama, kad būtų pripažinta, jog šis sprendimas neįvykdytas tiek, kiek jis susijęs su tinkamų priemonių priėmimu, kad Prancūzijos teisės aktai atitiktų Direktyvos 85/374 7 straipsnį ir 9 straipsnio pirmosios pastraipos b punktą.

o

24 Dėl kaltinimo, jog nebuvo imtasi priemonių, būtinų įgyvendinti iš šio sprendimo kylančius reikalavimus dėl šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalies, kaip matyti iš šio sprendimo 18 punkto, Komisija kaltina Prancūzijos Respubliką tuo, kad pastaroji nesiėmė tam tikrų tinkamų priemonių minėtam 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* įvykdyti ir toliau manė, kad gaminių su trūkumais platintojas atsako taip kaip gamintojas, jei pastarasis negali būti nustatytas, nors platintojas per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas jam patiekė tą gaminį.

Dėl priimtinumo

Prancūzijos Respublikos argumentai

25 Prancūzijos vyriausybė 2005 m. gegužės 27 d. laiške ir per posėdį nurodė, kad toks Komisijos ieškinio reikalavimų performulavimas nagrinėjant bylą turi būti laikomas nauju ieškiniu, ir todėl šis ieškinys yra nepriimtinas.

26 Konkrečiau tariant, tiek iš minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 36 punkto, tiek iš Komisijos ieškinio bei dubliko procese, kurio metu buvo priimtas šis sprendimas, matyti, jog šiame procese ši institucija apsiribojo kaltindama Prancūzijos Respubliką tuo, kad ši savo teisės aktuose nenumatė, jog tiekėjo atsakomybė yra tik subsidiari, palyginti su gamintojo, ir kyla tik su sąlyga, kad pastarasis nėra žinomas.

27 Tačiau Komisija šioje byloje niekada nekaltino Prancūzijos Respublikos tuo, kad ji neįgyvendino įsipareigojimų pagal Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalį, nes aiškiai nenustatė, jog tiekėjas nėra atsakingas, kai pastarasis nukentėjusiajam nurodo savo tiekėjo vardą.

28 Iš to išplaukia, kad tokio įsipareigojimų neįvykdymo Teisingumo Teismas negalėjo pripažinti minėtame 2002 m. balandžio 25 d. Sprendime *Komisija prieš Prancūziją*, kaip tai patvirtina ir šio sprendimo rezoliucinė dalis, kurioje Prancūzijos Respublikos įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas tik todėl, jog jos teisės aktuose buvo numatyta, kad gaminio su trūkumais platintojas atsakė „visais atvejais" taip kaip gamintojas.

29 Šiomis aplinkybėmis šio sprendimo 18 punkte naujai suformuluotas Komisijos teiginys šioje byloje dėl minėto sprendimo nevykdymo nėra priimtinas. Priešingai, Prancūzijos vyriausybės nuomone, 2004 m. įstatymo priėmimas užtikrino visišką minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymą Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies atžvilgiu, nes pagal šį įstatymą gaminių su trūkumais platintojas „visais atvejais" nebeatsako taip kaip gamintojas.

30 Be to, Prancūzijos vyriausybė teigia, jog naujai suformuluotas Komisijos kaltinimas taip pat yra nepriimtinas, nes Komisija laiku nenurodė Prancūzijos Respublikai, kad naujoji Civilinio kodekso 1386-7 straipsnio redakcija, apie kurios projektą jai buvo pranešta per ikiteisminę procedūrą, negalėjo užkirsti kelio įsipareigojimo neįvykdymui, kuriuo yra kaltinama.

31 Šios vyriausybės nuomone, Komisija, vadovaudamasi jai pagal EB 10 straipsnį nustatyta lojalaus bendradarbiavimo pareiga, privalo kuo anksčiau pranešti Prancūzijos Respublikai apie jos galimus prieštaravimus dėl naujųjų nuostatų, kurias Prancūzijos Respublika siūlė priimti. Vienas iš ikiteisminės procedūros tikslų šiuo atžvilgiu būtų būtent leisti tam tikrai valstybei narei kuo greičiau sureguliuoti padėtį, kuri visiškai atitiktų Bendrijos teisę.

Teisingumo Teismo vertinimas

32 Šiuo atžvilgiu visų pirma būtina priminti, jog minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* rezoliucinėje dalyje Teisingumo Teismas nusprendė, kad Civilinio kodekso 1386-7 straipsnio pirmojoje pastraipoje nustatydama, jog gaminio su trūkumais platintojas atsako visais atvejais ir taip kaip

gamintojas, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalį.

33 Neatsižvelgiant į konkrečius žodžius, kuriais Komisija galėjo suformuluoti argumentus, nurodytus jos ieškinio reikalavimams pagrįsti, minėtas teismo sprendimas išplaukia iš teiginio, kad galiojantys Prancūzijos teisės aktai neatleido tiekėjo nuo atsakomybės, kuri paprastai priskiriama gamintojui, nė vienu iš Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalyje nurodytų atleidimo atveju.

34 Šis Teisingumo Teismo konstatavimas susijęs būtent su atveju, kai toks platintojo atleidimas nuo atsakomybės taikomas todėl, kad jis per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas yra jo paties tiekėjas.

35 Be kita ko, Komisija gali apriboti įsipareigojimų neįvykdymo, kurio pripažinimo ji prašo pagal EB 228 straipsnį, apimtį, atsižvelgusi į minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* dalinio įvykdymo priemones, priimtas nagrinėjant šią bylą Teisingumo Teisme.

36 Kadangi nagrinėjamu atveju, kaip išplaukia iš šio sprendimo 22 punkto, Komisija pagrįstai siekia, kad būtų pripažinta, jog Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 228 straipsnio 1 dalį, nes per pagrįstoje nuomonėje nustatytą terminą ji nenumatė tiekėjų atleidimo nuo atsakomybės, nė vienu iš Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalyje nurodytu atleidimo atveju, šios institucijos negalima kaltinti tuo, kad ji siekia šio pripažinimo tik vieno iš minėtų atvejų atžvilgiu dėl to, jog ši valstybė narė priėmė minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* dalines įgyvendinimo priemones (analogiškai žr. 1993 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-174/91, Rink. p. I-2275, 8–12 punktus).

37 Kaip išplaukia iš Teisingumo Teismo praktikos, reikalavimas, kad pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dalykas būtų apibrėžtas vykstant šioje nuostatoje numatytai ikiteisminei procedūrai, nereiškia, kad turi visiškai sutapti pagrįstos nuomonės rezoliucinė dalis ir ieškinio reikalavimai, jeigu ginčo dalykas nebuvo išplėstas ar pakeistas, bet, priešingai, tik apribotas. Teisingumo Teismas būtent padarė išvadą, kad tokiu atveju, kai teisės aktai buvo pakeisti vykstant ikiteisminei procedūrai, ieškinys gali būti susijęs su nacionalinės teisės aktais, kurie nevisiškai atitinka nurodytus pagrįstoje nuomonėje (be kita ko žr. 2005 m. vasario 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Austriją*, C-203/03, Rink. p. I-935, 29 punktą).

38 Taigi neprieštaraujama, kad taip būtų ir tuo atveju, kai šie teisės aktai pakeičiami pareiškus ieškinį, ir kad Komisijos išsaugotas kaltinimas šių pakeistų teisės aktų atžvilgiu būtinai apėmė kaltinimą dėl visiško Teisingumo Teismo sprendimo neįvykdymo (žr. analogiškai dėl EB 226 straipsnio 2005 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-456/03, Rink. p. I-5335, 40 punktą).

39 Vykstant procesui pareiškusi kaltinimus dėl senosios civilinio kodekso 1386-7 straipsnio redakcijos, dėl kurios minėtame 2002 m. balandžio 25 d. Sprendime *Komisija prieš Prancūziją* buvo pripažintas įsipareigojimų neįvykdymas, naujosios šio straipsnio, pakeisto per ikiteisminę procedūrą, redakcijos atžvilgiu, Komisija nepakeitė ginčo dalyko (žr. analogiškai dėl EB 226 straipsnio 1990 m. liepos 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-42/89, Rink. p. I-2821, 11 punktą).

40 Nepripažinti tokiu atveju šio kaltinimo priimtinumo reikštų, kad Komisija, nagrinėjamu atveju prieš savo norą, turėtų toliau laikytis viso iš pat pradžių pareikšto kaltinimo, o tai nepasitarnautų nei valstybės narės atsakovės, nei gero teisingumo vykdymo interesams.

41 Antra, Komisijos taip iš naujo suformuluoto kaltinimo priimtinumo nepaveiktų nė tai, kad nors per ikiteisminę procedūrą ji ir buvo informuota apie tai, jog Prancūzijos Respublika rengėsi priimti nuostatą, kuri vėliau buvo priimta kaip naujasis civilinio kodekso 1386-7 straipsnis, Komisija nenurodė šiai valstybei narei, kad ši nacionalinė nuostata neužtikrins teisingo Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies perkėlimo, nes nenumato tiekėjo atleidimo nuo atsakomybės, kai jis per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas yra jo paties tiekėjas.

42 Ši aplinkybė iš tiesų sutrukdė Prancūzijos Respublikai sustabdyti anksčiau Teisingumo Teismo pripažintą pažeidimą ir pažeidė šios valstybės narės teisę į gynybą tik tuo, kad Komisijos ieškiniu Teisingumo Teismui pateiktas spręsti ginčas buvo apribotas.

43 Be to, būtina priminti, kad EB 228 straipsnyje numatyta procedūra grindžiama objektyviu valstybės narės įsipareigojimų nevykdymo konstatavimu (minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 44 punktas).

44 Todėl iš to, kas pasakyta, matyti, kad nagrinėjant bylą Komisijos suformuluotas kaltinimas yra priimtinas.

Dėl esmės

Prancūzijos Respublikos argumentai

45 Dėl esmės Prancūzijos vyriausybė nurodo, kad tai, jog naujoji civilinio kodekso 1386-7 straipsnio redakcija aiškiai neatleidžia tiekėjo nuo atsakomybės, paprastai priskiriamos gamintojui tuo atveju, kai šis tiekėjas per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas yra jo paties tiekėjas, nėra pareigos įgyvendinti Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalį neįvykdymas.

46 Klausinėjama per posėdį apie šios civilinio kodekso nuostatos reikšmę ši vyriausybė iš tikrųjų teigė, kad iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, jog ne visais atvejais reikalaujama pažodinio direktyvų teksto perkėlimo ir, antra, kad gamintojo teisė informuoti nukentėjusįjį apie tai, kas yra jo paties tiekėjas, praktiškai turi tik antraeilį vaidmenį, kai pats gamintojas nėra žinomas, ir tokiu atveju šis tiekėjas galėtų pakviesti savo paties tiekėją kaip garantą.

Teisingumo Teismo vertinimas

47 Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad naujoji 1386-7 straipsnio redakcija, įtraukta į civilinį kodeksą 2004 m. įstatymu, neužtikrino visiško minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymo, kuris reiškia būtent pareigą atleisti tiekėją nuo atsakomybės, paprastai priskiriamos gamintojui visais atvejais, kai Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalis numato tokį atleidimą.

48 Iš tikrųjų primintina, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, kiekviena valstybė narė privalo įgyvendinti direktyvas taip, kad atitinkamų asmenų interesais būtų visiškai įvykdyti Bendrijos teisės aktų leidėjo numatytų teisinių sąlygų aiškumo ir tikrumo reikalavimai. Šiuo tikslu direktyvos nuostatos turi būti įgyvendinamos numatant neginčijamus įpareigojimus ir konkrečiai, apibrėžtai bei aiškiai (be kita ko žr. 2001 m. spalio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-354/99, Rink. p. I-7657, 27 punktą). Nuostatos, kurios skirtos užtikrinti direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę, privalo sukurti teisines sąlygas, kurios būtų pakankamai tikslios, aiškios ir skaidrios tam, kad suteiktų galimybę privatiems asmenims žinoti savo pareigų ir teisių apimtį ir prireikus jomis remtis nacionaliniuose teismuose (be kita ko žr. 1991 m. vasario 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-131/88, Rink. p. I-825, 6 punktą).

49 Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad iš Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies aiškios ir tikslios formuluotės matyti, kad šia nuostata siekiama nukentėjusiesiems suteikti tam tikras teises, kuriomis jie patys pasinaudotų tiekėjų atžvilgiu konkrečiomis joje nustatytomis aplinkybėmis. Atitinkamai ši nuostata nustato ir atitinkamas pareigas, taip pat tikslias ir apibrėžtas, minėtiems tiekėjams.

50 Ši nuostata būtent numato, kad tiekėjui negali kilti Direktyvos 85/374 gamintojui priskirta atsakomybė, jei jis per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas yra jo tiekėjas.

51 Nagrinėjamu atveju aišku, kad šis atleidimas nuo atsakomybės nėra numatytas pagal naująją Civilinio kodekso 1387-6 straipsnio formuluotę. Iš to išplaukia, kad ši nuostata neužtikrina visiško Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies perkėlimo į nacionalinę teisę.

52 Dėl atsakovės argumento, kad tiekėjo atleidimo nuo atsakomybės tuo atveju, kai jis informuoja nukentėjusįjį apie tai, kas yra jo tiekėjas, nebuvimas neturėtų rimtų pasekmių praktikoje ir todėl nėra direktyvos pažeidimas, pakanka priminti, kad net jei ši aplinkybė ir būtų įrodyta, Bendrijos teisės normos nustatytos pareigos nesilaikymas savaime yra įsipareigojimų neįvykdymas, o vertinimas, kad toks nesilaikymas nesukėlė neigiamų pasekmių, nėra svarbus (be kita ko žr. 1999 m. sausio 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-150/97, Rink. p. I-259, 22 punktą).

53 Be to, kaip išplaukia iš minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 40 punkto, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad tiekėjui suteikta galimybė patraukti gamintoją kaip garantą pagal senąją civilinio kodekso 1386-7 straipsnio redakciją lėmė ieškinių daugėjimą, ko būtent ir siekiama išvengti tiesioginiu ieškiniu, kurį nukentėjusysis turi teisę pareikšti gamintojui Direktyvos 85/374 3 straipsnyje numatytomis sąlygomis. Tokie patys argumentai taikytini ir galimybei tiekėjui patraukti savo paties tiekėją kaip garantą, nustatytai pagal naująją 1386-7 straipsnio redakciją numatytą tvarką.

54 Iš to išplaukia, kad ši nuostata nevisiškai perkėlė Direktyvos 86/374 3 straipsnio 3 dalį į nacionalinę teisę, ir todėl ja negalėjo būti užtikrintas visiškas minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymas.

55 Atsižvelgiant į visa, kas pasakyta, konstatuotina, kad ir toliau manydama, jog gaminių su trūkumais tiekėjas atsako taip kaip gamintojas, jei pastarasis negali būti nustatytas, nors tiekėjas per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas jam patiekė gaminį, Prancūzijos Respublika nesiėmė būtinų priemonių 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* įvykdyti tiek, kiek tai susiję su

Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies perkėlimu į nacionalinę teisę, ir todėl neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 228 straipsnį.

56 Kadangi buvo nustatyta, kad įsipareigojimų neįvykdymas, kuriuo kaltinama Prancūzijos Respublika tęsėsi iki datos, kai Teisingumo Teismas ėmėsi nagrinėti faktines aplinkybes, būtina išnagrinėti Komisijos pasiūlymą dėl periodinės baudos.

Dėl piniginės baudos

57 Dėl nustatyto įsipareigojimų neįvykdymo, kaip matyti iš šio sprendimo 18 punkto, Komisija prašo priteisti iš Prancūzijos Respublikos sumokėti periodinę baudą, kurią sudaro 13 715 eurų už kiekvieną dieną, kurią vėluojama įvykdyti minėtą 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Komisija prieš Prancūziją*, nuo šio sprendimo paskelbimo dienos.

58 Šiuo atžvilgiu kiekvienoje byloje Teisingumo Teismas įvertina taikytinas pinigines baudas pagal bylos aplinkybes (minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 86 punktas).

59 Vis dėlto būtina priminti, kad EB 228 straipsnio 2 dalyje numatytos procedūros tikslas yra paskatinti įsipareigojimų nevykdančią valstybę narę įvykdyti sprendimą dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir taip užtikrinti, kad ši valstybė narė veiksmingai taikytų Bendrijos teisę. Abiem šiame straipsnyje nurodytomis priemonėmis, t. y.

vienkartine suma arba periodine bauda, siekiama to paties tikslo (minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 80 punktas).

60 Įpareigojimo sumokėti periodinę baudą ir (arba) vienkartinę sumą tikslas yra ne atlyginti kokią nors atitinkamos valstybės narės padarytą žalą, bet padaryti jai ekonominį poveikį, kuris ją paskatintų nutraukti nustatytą įsipareigojimų nevykdymą. Todėl skirtinos piniginės baudos turi būti nustatomos pagal atitinkamos valstybės narės elgesiui pakeisti būtino įtikinimo laipsnį (minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 91 punktas).

61 Naudodamasis savo diskrecija Teisingumo Teismas nustato tokio dydžio periodinę baudą, kuri, pirma, atitiktų aplinkybes ir, antra, būtų proporcinga nustatytam įsipareigojimų neįvykdymui bei atitinkamos valstybės narės mokėjimo pajėgumui (minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 103 punktas).

62 Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir į Komisijos pasiūlymą jos 1997 m. vasario 28 d. pranešime dėl EB sutarties (228) straipsnyje numatytos periodinės baudos skaičiavimo metodo (OL C 63, p. 2), pagrindiniai kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant užtikrinti periodinės baudos priverstinumą vienodai ir veiksmingai taikant Bendrijos teisę, iš principo yra pažeidimo trukmė, jo sunkumas ir atitinkamos valstybės narės mokėjimo pajėgumas. Taikant šiuos kriterijus reikia pirmiausia atsižvelgti į pažeidimo pasekmes privatiesiems ir viešiesiems interesams ir atitinkamos valstybės narės pareigų vykdymo skubumą (be kita ko žr. minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 104 punktą).

63 Šiuo atveju Teisingumo Teismui priklauso, atsižvelgiant į, jo nuomone, reikiamą įtikinimo laipsnį, nustatyti tinkamas pinigines baudas, kad paskatintų šią valstybę narę užtikrinti veiksmingą minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymą.

64 Atsižvelgiant į bylos aplinkybes, pirma, pažymėtina, jog periodinės baudos sumokėjimas yra tinkama priemonė ir kad nėra tinkama skirti vienkartinę sumą.

65 Antra, dėl pažeidimo sunkumo ir ypač šio sprendimo neįvykdymo pasekmių privatiesiems ir viešiesiems interesams konstatuotina, kad, kaip pati Komisija pripažino savo 2005 m. balandžio 15 d. laiške ir per posėdį, priėmus 2004 m. įstatymą ir 2005 m. dekretą likęs įsipareigojimų neįvykdymas nepasižymi dideliu sunkumo laipsniu, nors, žinoma, svarbu, kad Prancūzijos Respublika jį pabaigtų kuo greičiau, nes tokia jos pareiga numatoma EB 228 straipsnio 1 dalyje.

66 Iš tikrųjų atvejų, kai tiekėjo atsakomybė galėjo kilti pažeidžiant Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies nuostatas, labai sumažėjo priėmus naujo civilinio kodekso 1386-7 straipsnio redakciją, todėl negali būti teigiama, kad tebesitęsia sunkus direktyvos tikslų ar viešųjų ar privačiųjų interesų pažeidimas.

67 Šiomis aplinkybėmis Komisijos pasiūlytas koeficientas, lygus 1 (skalėje nuo 1 iki 20), būtų tinkamas, kad atspindėtų pažeidimo, besitęsiančio iki tos dienos, kai Teisingumo Teismas imasi vertinti faktines aplinkybes, sunkumo laipsnį.

68 Trečia, dėl pažeidimo trukmės koeficiento konstatuotina, jog Komisijos pasiūlymas, kad jis būtų nustatytas lygus 1,3 (skalėje nuo 1 iki 3), nėra tenkintinas.

69 Komisija nurodo, jog šis koeficientas buvo nustatytas pagal šios institucijos 2001 m. balandžio 2 d. posėdyje priimtą naująjį skaičiavimo metodą, numatantį, kad pažeidimo trukmės koeficientas lygus baziniam 0,10 koeficientui per mėnesį skaičiuojant nuo septintojo mėnesio po neįvykdyto sprendimo paskelbimo, ir daugiausiai lygus 3. Kadangi nuo minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* iki 2003 m. gruodžio 16 d. priimto Komisijos sprendimo pareikšti šį ieškinį praėjo 19 mėnesių, ji pasiūlė, kad pažeidimo trukmės koeficientas būtų nustatytas lygus 1,3.

70 Primintina, kad nors gairės, kokios numatomos Komisijos skelbiamuose pranešimuose, veiksmingai prisidėtų prie Komisijos veiksmų skaidrumo, numatomumo ir teisinio saugumo, tačiau EB 228 straipsnio 2 dalimi Teisingumo Teismui suteiktos galios įgyvendinimui nėra nustatyta sąlyga, kad Komisija turi priimti tokias taisykles, kurios bet kuriuo atveju Teisingumo Teismui nebūtų privalomos (be kita ko žr. minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 85 punktą). Taip būtent yra su pažeidimo trukmės koeficientu susijusios skalės ir šio koeficiento nustatymo kriterijų atvejais.

71 Minėtą koeficientą nustato Teisingumo Teismas. Šiuo tikslu pažeidimo trukmę būtina įvertinti atsižvelgiant į momentą, kada Teisingumo Teismas imasi vertinti faktines aplinkybes, o ne kada Komisija kreipiasi į jį, ir Teisingumo Teismo diskrecija nėra ribojama remiantis Komisijos pasiūlyta skale nuo 1 iki 3.

72 Šiuo atveju aišku, kad minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymui reikėtų tik kelių priemonių, kuriomis perkeliama į nacionalinę teisę ir kurios, beje, yra aiškiai apibrėžtos, priėmimo.

73 Vadinasi, konstatuotina, kad neatsižvelgiant į minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* įvykdymą iš dalies, kuris, beje, irgi buvo atliktas labai vėlai, Prancūzijos Respublikos įsipareigojimo užtikrinti visišką šio sprendimo įvykdymą pažeidimas tęsiasi jau ilgai, nes nuo jo paskelbimo praėjo apie ketverius metus.

74 Šiomis aplinkybėmis koeficientas, lygus 3, būtų tinkamas pažeidimo trukmei įvertinti.

75 Ketvirta, Komisijos pasiūlymas padauginti bazinę sumą iš koeficiento, lygaus 21,1, grindžiamo Prancūzijos Respublikos bendruoju vidaus produktu ir Taryboje jos turimais balsais, tinkamai atspindi šios valstybės narės mokėjimo pajėgumą, išlaikant protingą skirtumą tarp įvairių valstybių narių (be kita ko žr. minėto 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 109 punktą).

76 Bazinę 500 eurų sumą padauginę iš 21,1 (mokėjimo pajėgumo), iš 1 (pažeidimo sunkumo) ir iš 3 (pažeidimo trukmės) gauname 31 650 eurų už kiekvieną pavėluotą dieną.

77 Penkta, dėl baudos periodiškumo, kalbant, kaip ir šioje byloje, apie Teisingumo Teismo sprendimo, įpareigojančio priimti teisės akto pakeitimą, įvykdymą, paskirta periodinė bauda turi būti skaičiuojama dienomis.

78 Atsižvelgiant į tai, kas anksčiau pasakyta, Prancūzijos Respublika turi būti įpareigota sumokėti Komisijai į Europos bendrijos nuosavų lėšų sąskaitą periodinę baudą, kurią sudaro 31 650 eurų už kiekvieną dieną, kurią vėluojama visiškai ir veiksmingai įvykdyti 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Komisija prieš Prancūziją*, nuo šio sprendimo paskelbimo iki minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo visiško įvykdymo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

79 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Be to, pagal šio straipsnio 5 dalies pirmąją pastraipą ieškinio atsisakiusios šalies prašymu išlaidas padengti gali būti nurodyta kitai šaliai, jeigu tai atrodo pateisinama, atsižvelgiant į pastarosios elgesį.

80 Šiuo atveju Prancūzijos Respublika pralaimėjo bylą Komisijos toliau palaikyto kaltinimo atžvilgiu. Dėl pastarosios ieškinio atsisakymo iš dalies, jis įvyko dėl to, kad Prancūzijos Respublika būtinas priemones minėtam 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* įvykdyti priėmė iš dalies ir pavėluotai.

81 Todėl Prancūzijos Respublika turi padengti bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **Toliau manydama, kad gaminių su trūkumais tiekėjas atsako taip kaip gamintojas, jei pastarasis negali būti nustatytas, nors tiekėjas per protingą laiko tarpą informavo nukentėjusįjį apie tai, kas jam patiekė gaminį, Prancūzijos Respublika nesiėmė būtinų priemonių 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimui *Komisija prieš Prancūziją* (C-52/00) tiek, kiek tai susiję su 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo 3 straipsnio 3 dalies perkėlimu į nacionalinę teisę, įvykdyti ir todėl neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 228 straipsnį.**

2. **Priteisti iš Prancūzijos Respublikos sumokėti Europos Bendrijų Komisijai į Europos bendrijos nuosavų lėšų sąskaitą periodinę baudą, kurią sudaro 31 650 eurų už kiekvieną dieną, kurią vėluojama visiškai ir veiksmingai įvykdyti 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Komisija prieš Prancūziją*, nuo šio sprendimo paskelbimo iki minėto 2002 m. balandžio 25 d. Sprendimo visiško įvykdymo.**

3. **Priteisti iš Prancūzijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.